

PROTOKÓŁ nr 22/26

z posiedzenia Komisji Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej
odbytego w dniu 11 maja 2026 r. w godzinach od 12⁰⁰ – 12⁵⁰

Członkowie Komisji obecni na posiedzeniu:

- 1) Antoni Szlanga - Przewodniczący
- 2) Renata Dąbrowska - Z-ca Przewodniczącego
- 3) Bogdan Kuffel
- 4) Marzenna Osowicka
- 5) Jan Koperski
- 6) Kazimierz Jaruszewski

Członkowie Komisji nieobecni na posiedzeniu:

- 1) Krzysztof Pestka
- 2) Patryk Tobolski

Komisja składa się z 8 członków, 2 członków nieobecnych, po stwierdzeniu quorum Komisja jest władna do podejmowania prawomocnych opinii i wniosków.

Spoza komisji w posiedzeniu uczestniczyli:

- 1) Zdzisław Januszewski - Radny Rady Miejskiej w Chojnicach
- 2) Kamil Kaczmarek - Radny Rady Miejskiej w Chojnicach
- 3) Monika Szczukowska - Inicjatywa Mieszkańców „Chojnice 2025/2075 dla Ochrony Lasku Miejskiego, Doliny Strugi Jarcewskiej i Jarcewskiej Alei Drzew”
- 4) Jarosław Rekowski - Dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej
- 5) Krzysztof Teclaf - Kierownik Referatu ds. Gospodarki Wodno-Ściekowej i Energetycznej
- 6) Przedstawiciele mediów.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący Komisji Antoni Szlanga, który powitał zebranych członków komisji i gości, stwierdził quorum oraz przedstawił następujący porządek obrad:

- 1) Analiza i opiniowanie materiału sesyjnego,
- 2) Rekomendacje dla miasta Chojnice wynikające z Audytu Krajobrazowego Województwa Pomorskiego – Krajobraz Priorytetowy „Jarcewska Struga”

do którego nie wniesiono uwag.

Ad. 1

Przewodniczący Antoni Szlanga – jeżeli chodzi o materiał sesyjny, to w zakresie materiału sesyjnego niewiele jest problemów dotyczących naszej komisji, tak że wydaje mi się, że tutaj pójdzie to dosyć szybko. I w związku z tym mam do państwa pytanie, czy macie państwo pytania do materiału sesyjnego? Jesteśmy już którąś komisją, tak że większość z państwa radnych już uczestniczyła w posiedzeniach komisji i zapewne te pytania dotyczące materiału sesyjnego już miała okazję zadać. Tak że tylko pytam, czy jeszcze coś wymagałoby uzupełnienia, czy też przekazania na naszym posiedzeniu? Bardzo proszę.

- **Radny Kamil Kaczmarek** – dziękuję, panie przewodniczący. Jedna uwaga i dotycząca akurat materiału sesyjnego. Przeznaczamy, zdaje się, 95 tys. zł na oświetlenie na Modraku i pytanie, czy dbamy o to, żeby te oprawy były jak najbardziej kierunkowe. Domyślam się, że takie potwierdzenie od pana dyrektora otrzymam, bo tam te skażenie świetlne dla mieszkańców okolicznych bloków bywa dokuczliwe i rozumiem, że nowe oświetlenie będzie kierunkowe i będzie dbało o to, żeby oświetlało wyłącznie boisko, a nie okoliczne bloki?

Przewodniczący Antoni Szlanga – bardzo proszę, panie dyrektorze Rekowski.

- **Dyrektor Jarosław Rekowski** – na to pytanie nie umiem odpowiedzieć, ze względu na to, że jest to zadanie realizowane w wydziale sportu. Tak że trudno mi jest się wypowiedzieć w tej sprawie.

Przewodniczący Antoni Szlanga – czyli spowodujemy to, że pan dyrektor Guzelak przekaże to albo osobiście, albo poprzez burmistrza na sesji, tak że sprawa zostanie... Sprawa z pewnością słuszna, natomiast mówię, ustosunkowanie się do tego będzie wymagało tutaj działań ze strony burmistrza i oczekujemy tego na sesji, dobrze? Dziękuję bardzo. Czy jeszcze jakieś pytania dotyczące materiału sesyjnego? Nie ma. Proponuję zatem przyjąć materiał sesyjny do wiadomości. I tak zresztą, pomimo że rozmawiamy na ten temat na komisjach, to wiele spraw przenosi się na sesję, tak że spodziewam się, że na sesji również będzie odniesienie. Zresztą w każdym punkcie materiału sesyjnego radni odnoszą się do tego, co zostało zaprezentowane.

Komisja Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przyjęła do wiadomości:

- projekt uchwały w sprawie zmian w budżecie Gminy Miejskiej Chojnice na 2026 r.,
- projekt uchwały w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2026 – 2042,
- projekt uchwały w sprawie zaciągnięcia zobowiązania przez Gminę Miejską Chojnice na świadczenie usługi polegającej na modernizacji oświetlenia drogowego na terenie Gminy Miejskiej Chojnice,
- projekt uchwały w sprawie wynagrodzenia Burmistrza Miasta Chojnice,
- projekt uchwały zmieniającej Uchwałę Nr XVIII/231/25 Rady Miejskiej w Chojnicach z dnia 15 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 r.,
- projekt uchwały w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Miejskiej Chojnice biorących udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu,
- projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla miasta Chojnice do 2030 roku,
- projekt uchwały w sprawie zmiany w składzie Komisji Rewizyjnej,
- projekt uchwały w sprawie ustanowienia roku 2027 Rokiem Bohaterów Hymnu Polskiego w Chojnicach,
- oświadczenie Rady Miejskiej w Chojnicach.

Ad. 2

Przewodniczący Antoni Szlanga – przystępujemy zatem do punktu drugiego. Zgodnie z umową z panią Moniką Szczukowską, z której inspiracji ten punkt mamy tutaj na dzisiejszym posiedzeniu komisji, umowa była taka, że w piętnastominutowym wprowadzeniu pani Monika przedstawi ten materiał. Bardzo proszę.

- **Pani Monika Szczukowska** – to znaczy, myśmy przygotowali tutaj już konkretne wnioski dotyczące Krajobrazu Priorytetowego „Jarcewska Struga” i wdrożenia rekomendacji i wniosków dla Krajobrazu Priorytetowego „Jarcewska Struga”, wypracowanych przez Audyt Krajobrazowy przez Marszałka Województwa – Mieczysława Struka. I po prostu, żeby już zacząć konkretną pracę, ja proponuję właśnie odczytanie tych wniosków przez panią radną Osowicką. Wypracowaliśmy je wspólnie, one wszystkie bazują właśnie na tych rekomendacjach. Ja może tylko wspomnę krótko, co mówi ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ponieważ to ona reguluje audyt krajobrazowy i krajobrazy priorytetowe. I tutaj zacytuję ustawę, że: *audyt krajobrazowy w szczególności wskazuje*

rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów, o których mowa w pkt. 1 lit. b, czyli krajobrazów priorytetowych, w szczególności poprzez wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody w art. 6 ust. 1 pkt 9, czyli zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Taka jest rekomendacja marszałka Struka, rekomendacja i wniosek w tym audycie krajobrazowym, gdzie marszałek wskazał obszary, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody i wskazał jako formę ochrony zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Przedmiotem ochrony ma być Lasek Miejski z fragmentem Doliny Strugi Jarcewskiej w granicach miasta, lokalizacja miasto Chojnice. I poprosiłabym radną Osowicką o wniesienie tych konkretnych wniosków.

Przewodniczący Antoni Szlanga – bardzo proszę, pani radna Osowicka.

- **Radna Marzenna Osowicka** – wniosek pierwszy (do Burmistrza Miasta): *Wnosimy o podjęcie inicjatywy przez Burmistrza w celu zorganizowania wspólnego spotkania w Gdańsku z Departamentem Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego oraz z Pomorskim Biurem Planowania Regionalnego. Celem spotkania jest: wypracowanie programu działań dla ochrony i zachowania krajobrazu priorytetowego „Jarcewska Struga” na terenie miasta, pozyskanie wsparcia fachowego oraz środków finansowych na realizację rekomendacji audytu krajobrazowego, w tym, i tu mamy takie trzy punkty, przeprowadzenie badań naukowych nad dziedzictwem kulturowym Lasku Miejskiego w celu uczytelnienia pierwotnej kompozycji i powiązań widokowych. Drugie, ustanowienie formy ochrony przyrody, tak zwany zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Trzecie, rewaloryzacja historycznych alei drzew, a więc główna aleja drzew, ulica Strzelecka i poboczne, pod nadzorem specjalistów dendrologów, starych alei drzew i historyków krajobrazu oraz uczytelnienie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań widokowych pomiędzy elementami założenia parkowego Lasku Miejskiego oraz w relacji z otoczeniem, w tym panoramą historycznego centrum Chojnic. I jeszcze kolejny cel, to stworzenie spójnej małej architektury: ławki, altany, tablice informacyjne i tym podobne, z poszanowaniem przyrody i kontekstu kulturowego i krajobrazowego Lasku Miejskiego. Wniosek drugi (dotyczy inwentaryzacji). Otóż wnosimy o niezwłoczne przystąpienie do wykonania pełnej inwentaryzacji przyrodniczej wraz z waloryzacją przyrodniczą Lasku Miejskiego i Doliny Strugi Jarcewskiej przez naukowców. Wniosek obejmuje podjęcie rozmów z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w celu sformalizowania ich wyrażonego zainteresowania w partycypacji finansowej w zakresie dotyczącym koryta Strugi Jarcewskiej.*

I wniosek trzeci (dotyczący stosunków własnościowych). Wnosimy do Burmistrza Miasta o wystąpienie do Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, czyli KOWR-u, z wnioskiem o nieodpłatne przekazanie Gminie Miejskiej działek numer 445, 324/1 oraz 337. Scalenie tych terenów pod jednym zarządkiem miejskim jest kluczowe dla skutecznego wdrożenia spójnej polityki ochrony przyrody i zarządzania Laskiem Miejskim jako integralną całością.

Prośba o przegłosowanie właśnie tych wniosków, które wypracowaliśmy.

Przewodniczący Antoni Szlanga – moment, zgłaszał się pan Zdzisław Januszewski. Bardzo proszę.

- **Radny Zdzisław Januszewski** – szanowni państwo, panie przewodniczący, panie i panowie radni. Stoję przed państwem nie jako głos opozycji, lecz jako partner w trosce o dziedzictwo, które definiuje naszą tożsamość, o Lasek Miejski i Dolinę Strugi Jarcewskiej. Wszyscy wiemy, że Chojnice zasługują na rozwiązania wizjonerskie, a jednocześnie osadzone w konkretnych możliwościach finansowych. Mamy dziś unikalną szansę, by wpisać się w priorytety Marszałka Województwa Pomorskiego. Uchwalony przez Sejmik Audyt Krajobrazowy wskazuje Strugę Jarcewską jako krajobraz priorytetowy, jeden z najcenniejszych w regionie. To nie tylko prestiż, to przede wszystkim zielony paszport do zewnętrznych środków finansowych. Eksperti z Gdańska, z którymi współpracuje urząd marszałkowski, wprost

rekomendują tu utworzenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Nie proszę państwa o polityczną deklarację, ale o wspólne sięgnięcie po ekspercką wiedzę i fundusze, które tam już na nas czekają. Inwentaryzacja przyrodnicza i waloryzacja to pierwszy niezbędny krok, o który również wnioskuję. Co więcej, jest deklaracja Wód Polskich o gotowości do współfinansowania działań w korycie rzeki. Działajmy ponad podziałami, by Lasek Miejski, nasza wspólna duma, stał się modelowym przykładem nowoczesnej ochrony środowiska i przyrody, którą pochwali się zarówno pan burmistrz, jak i pan marszałek. Przywróćmy blask historycznej panoramie naszego miasta. Zostawmy przyszłym pokoleniom Chojnice piękniejsze i bardziej zielone. Bardzo proszę o poparcie tych merytorycznych wniosków, jakie przedstawiła koleżanka. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pani Marzenna Osowicka.

- **Radna Marzenna Osowicka** – ja jeszcze chciałam właśnie uzmysłwić nam wszystkim, że promując właśnie te cele, te wnioski, idziemy drogą wyznaczoną nam przez Marszałka Województwa – Mieczysława Struka. Dla niego Audyt Krajobrazowy to też bardzo ważny dokument, o który, no, musimy wszyscy zadbać.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan Bogdan Kuffel.

- **Radny Bogdan Kuffel** – przepraszam, czy wnioskodawcy mają, jak gdyby, takie orientacyjne pojęcie o kosztach wszelkich ekspertyz, wszelkich... Bo tutaj padła deklaracja ze strony radnego Januszewskiego, że Wody Polskie chcą współpartycypować w kosztach. Czy mniej więcej znamy koszty tych wszystkich ekspertyz, które powinny zostać wykonane w tych obszarach, o których pani radna Osowicka we wnioskach wskazała?

Przewodniczący Antoni Szlanga – proszę bardzo, pan Januszewski.

- **Radny Zdzisław Januszewski** – szanowny panie radny, nie ma kosztorysu jeszcze i nie jest to naszym celem budowa kosztorysu. Pierwszym krokiem, jaki wskazujemy, jako niezbędną potrzebę, to spotkanie na szczeblu wojewódzkim, aby wypracować ścieżki wdrażania tego audytu. My musimy korzystać z wiedzy, jaką posiadają naukowcy, jaką posiada sejmik wojewódzki, jaką posiada marszałek. I wówczas cele, które przedstawiamy, a więc waloryzacja, przepraszam, najpierw oczywiście inwentaryzacja, potem waloryzacja, a następnie regulowanie stosunków własnościowych, to jest pierwsze działanie elementarne, niezbędne... No niestety bez względu na koszty. Inna sprawa, że po to proponujemy jechać do Gdańska, aby o te koszty zadbać. Mamy w sąsiedztwie, w Człuchowie – park Luizy, który został sfinansowany ze środków zewnętrznych. Nie otwieramy otwartych drzwi. To wszystko da się zrobić przy wspólnym działaniu. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję bardzo. Bardzo proszę, czy w tym temacie chciałby się wypowiedzieć może pan dyrektor Rekowski, czy pan Krzysiu Teclaf?

- **Dyrektor Jarosław Rekowski** – nie, dziękuję.
- **Kierownik Krzysztof Teclaf** – nie, dziękuję.
- **Pani Monika Szczukowska** – a pana Gregusa nie ma, bo mówił pan, że zaprosił?

Przewodniczący Antoni Szlanga – nie, nie ma, jest dzisiaj nieobecny. Proszę państwa, co do zasady zgadzam się z tym, co państwo tutaj mówiliście. Świadczy między innymi to, że sejmik wojewódzki zajął się tym tematem właśnie, w odniesieniu do Strugi Jarcewskiej, także uznał to za temat ważny. Tym niemniej wskazał w tym audycie, jakie zadania należy podjąć na szczeblu gminy. Zatem oczekiwanie, że wrócimy do Gdańska i będziemy coś tam, coś tam, powiedzmy,

działali, to jest moim zdaniem nieporozumienie. My musimy na szczeblu naszym, lokalnym, przede wszystkim określić, czego oczekujemy, jakie byłyby koszty, jakie byłyby konieczne działania do podjęcia i dopiero wtedy możemy wystąpić do sejmiku wojewódzkiego, do Marszałka Województwa Pomorskiego, żeby określić, czego oczekujemy. Bardzo proszę w kolejności, pani Monika Szczukowska.

- **Pani Monika Szczukowska** – ja tutaj z panem przewodniczącym się nie zgodzę i myślę, że to jest podchodzenie do tematu od jego końca, a nie od początku. Z tego powodu argumentuję to, ponieważ miasto Chojnice nie posiada jakiegokolwiek doświadczenia w tym. Jest to dla całej Polski nowy instrument – audyt krajobrazowy i krajobrazy priorytetowe. Pierwsze uchwaliło województwo wielkopolskie kilka lat temu. Wdrażanie jest absolutnie pilotażowe na poziomie całej Polski. Urząd miejski nie posiada jakichkolwiek kompetencji w tym zakresie. My, Inicjatywa Mieszkańców, odbyliśmy w zeszłym tygodniu rozmowę z panią planistką z Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego, pani Gackowska, która była odpowiedzialna między innymi za nasz ten region, co do sporządzania krajobrazów priorytetowych i która jest również odpowiedzialna za nasz region, co do powstającego planu zagospodarowania przestrzennego województwa, powstaje w tej chwili nowy plan. I sama pani Gackowska zaproponowała, że najlepszym podejściem do tego tematu, ponieważ w całej Polsce są to początki wdrażania tych rekomendacji, jest spotkanie i z nimi, i jednocześnie z Departamentem Rozwoju i Planowania Przestrzennego, pan Nowakowski jest dyrektorem. ponieważ Departament Rozwoju i Planowania Przestrzennego posiada również lub wie, gdzie się zgłosić, po jakie środki. Pani Gackowska również powiedziała, że audyt krajobrazowy jest no takim dzieckiem marszałka Struka i on chciałby, żeby to było zrobione, wdrażane w jak najlepszy sposób. Urząd miejski nie posiada jakichkolwiek kompetencji ani doświadczenia, tylko te dwie instytucje. I za takim spotkaniem dowiedzielibyśmy jakimi ścieżkami pójść, jakimi ścieżkami idą inne krajobrazy priorytetowe w innych województwach, czy w województwie pomorskim i gdzie urząd marszałkowski przewiduje fundusze, by pomóc gminom we wdrażaniu tych rekomendacji i wniosków. I wydaje mi się, że najpierw należy tam zacząć, bo wówczas zorientujemy się co jest możliwe, a co nie jest możliwe. A tutaj z tego pułapu, tu no nikt nie ma tego doświadczenia. Również potrzebujemy doświadczenie Zespołu Ochrony Krajobrazu z Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego. Tu nikt nie ma tego doświadczenia, a audyt krajobrazowy zasadza się na matematycznych danych. To nie jest to, że ktoś stanął i stwierdził „tu fajnie wygląda”. To są matematyczne dane, które im wyskoczyły z komputerów i na bazie tego zostały wydzielone krajobrazy priorytetowe najbardziej cenne w województwie pomorskim. Tak że mamy do czynienia z bardzo wysokim poziomem też technologii, co do wdrażania tego, opracowywania. Więc ja uważam, że to jest niezbędne, bo tu po prostu nikt nie będzie wiedział, co należy robić z tym. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję bardzo. Pytanie do pani, bo widzę, że pani jest zorientowana – czy oprócz naszego tego rejonu tutaj Strugi Jarcewskiej jakieś inne audyty, dotyczące innych terenów też zostały dokonane?

- **Pani Monika Szczukowska** – to znaczy audytowi krajobrazowemu podlegało całe województwo. Całe województwo zostało podzielone na jednostki krajobrazowe i z tych tysiąca iluś jednostek krajobrazowych wyszczególniono te, które są najbardziej cenne, czyli tam, gdzie obliczenia geograficzno-przestrzenne wyskoczyły z komputerów i jednocześnie sprawdzenie tego naocznie. Zresztą planiści mają doskonałą wiedzę, jak wygląda krajobrazowo całe województwo już od dawien dawna. I w województwie wyznaczono 152, zdaje się, krajobrazy priorytetowe. Czyli dla każdego z nich wyznaczono, specyficzne dla tych krajobrazów i ich wartości krajobrazowych, i kulturowych, wnioski i rekomendacje. Wiem, że bardzo wdrażane są kwestie krajobrazów priorytetowych na Żuławach, dlatego że Żuławy są oczkiem w głowie urzędu marszałkowskiego z racji też ogromnej wartości architektonicznej i całej tradycji utrzymywania tych pól i rolnictwa. Wydaje mi się, że my bylibyśmy drudzy.

My bylibyśmy drudzy z naszą inicjatywą. Tak że to się nawet bardzo spodobało pani planistce Gackowskiej, bo powiedziała, że moglibyśmy razem współpracować i wypracować pilotaż po prostu. Po prostu oni mają kompetencje, mają też pod ręką Uniwersytet Gdański, szefem zespołu, jeśli się nie mylę, czy mózgiem zespołu w Pomorskim Biurze Planowania Regionalnego, Zespołu Ochrony Krajobrazu i Przyrody jest profesor Jarosław Czochoński. To jest największy, najwybitniejszy historyk krajobrazu, ochrony przyrody, ochrony krajobrazu i jeden z najważniejszych w Polsce. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa? Pan Zdzisław Januszewski.

- **Radny Zdzisław Januszewski** – tylko dodam, że w uzupełnieniu mamy wręcz zaproszenie. Marszałek, jego urzędnicy są otwarci na współpracę wraz z jego bazą naukową. My, jako radni, pojedynczo nie możemy wystąpić z wiadomych przyczyn. Występuje w tej sprawie burmistrz, żeby podjąć współpracę. Być może uda się właśnie zrobić program pilotażowy. Dwa następne punkty – inwentaryzacja i waloryzacja, to są działania absolutnie podstawowe i to nie, to w każdym, to jest początek. Inwentaryzacja polega na tym, na inwentaryzacji wszystkiego co mamy w dziedzinie przyrodniczej. Waloryzacja jest ocena wartości tego, co mamy, więc dopiero z tego zbioru wiedzy będziemy mogli tworzyć następne działania. To jest absolutne minimum. Te wnioski, tych wniosków nie da się obejść. Po prostu nie da się obejść... Żeby wykonać... Oczywiście, aby zrealizować audyt, tych wniosków nie da się obejść. To są podstawy działania, przedszkole takie. I dlatego ja proszę o pozytywne przegłosowanie tych ważnych wniosków. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Proszę państwa...

- **Pani Monika Szczukowska** – ja, ja przepraszam, ja może jeszcze?

Przewodniczący Antoni Szlanga – proszę bardzo.

- **Pani Monika Szczukowska** – bo myśmy uczestniczyli bardzo czynnie w konsultacjach społecznych tego projektu audytu krajobrazowego. Tu się odbyły na naszym terenie dwa spotkania. Jedno, przyjechało całe biuro Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego, łącznie z panem dyrektorem Jakubem Pietruszewskim, doskonałym planistą, który zresztą czynnie uczestniczy w dyskusji o planowaniu przestrzennym naszego kraju. I spotkanie było w Człuchowie i spotkanie było w Brusach. W tych konsultacjach również uczestniczył Chojnicki Alarm dla Klimatu. Również w urzędzie, w sejmiku wojewódzkim i my – Inicjatywa dla Mieszkańców, i Chojnicki Alarm dla Klimatu, lobbowaliśmy radnych z sejmiku za uchwaleniem audytu krajobrazowego dla całego województwa. I na spotkaniach dyrektor Pietruszewski... Bo Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego sporządziło ten audyt. Sporządzanie audytu województwa trwało 7 lat, zaangażowało ogromne środki finansowe, państwowe. I dyrektor Pietruszewski wskazywał, że krajobrazy priorytetowe mają też służyć jako no produkt turystyczny. Więc to by nam pozwoliło na... Skoro już mamy tę perełkę, ten krajobraz priorytetowy, jest to ustalone, jest to wyznaczone, na przygotowanie też produktu turystycznego, tak? Na tym etapie, na tym momencie Lasek Miejski nie wygląda jak produkt turystyczny. Nawet nie można wydać jakiejś broszury, w której byśmy się pochwalili lasiem, ponieważ on wymaga różnych mniejszych i też większych zabiegów dla postawienia na nogi tej przyrody. Mam tu głównie na myśli aleje drzew, te poboczne alejki, uczytelnienie tych alejek i tak dalej. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szlanga – proszę bardzo, pani Marzenna Osowicka.

- **Radna Marzenna Osowicka** – ja także uczestniczyłam właśnie w tych konsultacjach. Miałam ogromną przyjemność i byłam pod wrażeniem ogromnej merytoryczności specjalistów właśnie z biura pomorskiego. I tak jak zarówno pani Monika, jak i kolega Zdzisław, uważam, że po prostu to jest priorytet. Podjęcie dialogu, właśnie te spotkania z ekspertami jest koniecznością wobec wielu, wielu lat zaniedbań, jakie niestety płynęły z ratusza, jeśli chodzi o nasz Lasek Miejski. Tak że w momencie, kiedy kolega Kuffel zadał natychmiast pytanie o koszty, to tak troszeczkę wzdrygnęło mną po prostu, bo przecież tak naprawdę te pieniądze się znajdują, kiedy jest dobry cel. Kolega Kuffel jest tego dowodem, bo na Turniej Rycerski przecież znalazły się pieniądze dodatkowe, na Dni Chojnic poszerzone również i wiele innych inicjatyw. A to jest po prostu zdecydowane minimum, które możemy podjąć, żeby temu naszemu Laskowi Miejskiemu i Strudze Jarcewskiej nieba przychylić i sprawić, żeby odzyskały właśnie swoje piękno. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szlanga – bardzo proszę, pan Kamil Kaczmarek.

- **Radny Kamil Kaczmarek** – dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Przysłuchuję się tej dyskusji i... Drodzy państwo, ja bym chciał tylko zwrócić uwagę, że w naszej bezpośredniej okolicy mamy do czynienia z szeregiem konfliktów mieszkańców z różnego typu inwestorami. W Klawkowie walczy się z farmami fotowoltaicznymi, w Lichnowach, Angowicach, Nowym Dworze ze spalarnią śmieci, w Chojniczkach z masztem, w Charzykowach, słyszymy sprzed kilku dni, że ma powstać 43-metrowy maszt nad jeziorem. I czego brakuje nam jeszcze do kompletu w tych wszystkich rozważaniach? A no, chociażby biogazowni w Dolinie Strugi Jarcewskiej. Jak jedzie się przez Człuchów w kierunku dalej na północ, to można tam zaobserwować kilkanaście, zdaje się, kominków. Przy każdej takiej kopule biogazowni jest jeden kominek. I teraz sobie wyobraźmy, że inwestor postanawia, a o tym, że plany biogazowni tam są, to chyba wszyscy wiedzą, decyduje się, że kilkanaście czy kilkadziesiąt takich kopuł, każda ze swoim kominkiem, zacznie nam upiększać Dolinę Strugi Jarcewskiej i ten krajobraz Lasku Miejskiego, który wielu mieszkańców ma możliwość podziwiać. Potrzebujemy tego, żeby zdiagnozować to, co posiadamy. Potrzebujemy wiedzy o tym, jak chronić te dobra, które są w tej chwili w naszej dyspozycji, dla nas samych i dla kolejnych pokoleń, po to, abyśmy mogli ustrzec się przed tego typu konfliktami, które nie służą ani samorządowi, ani nie są mile postrzegane przez mieszkańców. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję bardzo. Proszę państwa, w związku z tym, że właściwie zakończyliśmy ten punkt, pozostaje nam jedynie przyjęcie wniosków, które zostały zaproponowane przez, ja rozumiem, że jakiś zespół, który tutaj samoistnie, że tak powiem, został powołany...

- **Radny Zdzisław Januszewski** – uczestnicy szkoleń. To są konkretni uczestnicy szkoleń, którzy...

Przewodniczący Antoni Szlanga – dobrze...

- **Radna Marzenna Osowicka** – i konsultacji.

Przewodniczący Antoni Szlanga – w każdym razie chcę tylko powiedzieć, że to, że samorząd województwa zajął się tym tematem, świadczy o tym, że Dolina Strugi Jarcewskiej i Lasek Miejski stanowią ważny element krajobrazowo-przyrodniczy, dlatego proponuję, żeby te wnioski zostały przyjęte i proszę bardzo państwa, żeby w głosowaniu te wnioski przyjąć.

Kto z państwa jest za tym, aby wnioski zaproponowane, mam je w tej chwili wydrukowane w takim brzmieniu, jak zostały przedstawione, żeby je przyjąć?

Komisja Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej jednogłośnie 5 głosami „za” (w chwili głosowania obecnych było 5 radnych) przyjęła wnioski przedstawione przez radną Marzennę Osowicką.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję państwu bardzo. Przekażemy je burmistrzowi i dalsze działania będą już wymagały zaangażowania ze strony burmistrza razem z jego aparatem urzędniczym. Bardzo proszę, pani Monika, jeszcze się zgłasza?

- **Pani Monika Szczukowska** – ja chciałam panu przewodniczącemu i członkom komisji ogromnie podziękować za pochylenie się nad tym tematem i takie bardzo konkretne pochylenie się co do podjęcia dalszych działań. Mamy naprawdę perełkę. To nie jest przypadek, że ona im tam wyskoczyła z tych komputerów. To ogromni specjaliści przygotowali ten audyt. Miałam do czynienia i byłam w wymianie z dyrektorem Pietruszewskim, z panią zastępczynią, z profesorem Czochańskim i to naprawdę wydaje mi się, że przyszłościowo jest to wspaniała historia do uwypuklenia i reklamowania tym miasta, bo miasto jest przepięknie położone. Dziękuję.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję bardzo. Proszę państwa, ja chcę tylko przypomnieć, że do tak zwanego zagadnienia Lasku Miejskiego przymierzaliśmy się już od lat. Wiele, wiele podejść było pod tym względem i właściwie wydaje mi się, że ten kierunek przede wszystkim zainwentaryzowania tego wszystkiego i kierunek określenia dalszych działań to są oczywiście działania długofalowe. To nie jest na dziś, na jutro, to jest na praktycznie na lata, ale dobrze będzie, jeżeli te działania zostaną określone i coś się zacznie w tym kierunku konkretnie działać. Bo na razie to były takie, takie sobie przymiarki, pogadali i właściwie sprawa umarła śmiercią naturalną, a tutaj być może zostaną wreszcie określone jakieś inne... Dziękuję państwu bardzo za ten punkt. Podrzuciła pani, przepraszam za określenie – podrzuciła, pani Marzenna Osowicka kwity, plik kwitów. Ja bym bardzo prosił, żeby pani określiła, o co tutaj chodzi. Każdy z uczestników dzisiejszego posiedzenia otrzymał je zgodnie z pani życzeniem. Bardzo bym prosił, żeby pani określiła, o co tutaj chodzi?

- **Radna Marzenna Osowicka** – pani Monika jeszcze dopowie.
- **Pani Monika Szczukowska** – to znaczy, mam nadzieję, że wszyscy radni i również panowie dyrektorzy otrzymali i media. To jest ta cała karta krajobrazu priorytetowego, która została sporządzona, tak?
- **Radna Marzenna Osowicka** – nie, nie, to są te trzy dokumenty – mapka krajobrazu priorytetowego, fragmenty z ustawy o ochronie przyrody...
- **Pani Monika Szczukowska** – tak, te fragmenty z ustawy o ochronie przyrody dotyczą właśnie, ja je wyjęłam, dotyczą zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, czym on jest. Tam jest też katalog. To oczywiście nie jest taka forma ochrony przyrody jak rezerwat. To jest forma ochrony przyrody, która ma służyć ochronie krajobrazu. Tam jest katalog zakazów, które określa ustawa. Nie trzeba stosować ich wszystkich, można sobie wybrać te, które dotyczą tej konkretnej sytuacji. Uchwała zespół przyrodniczo-krajobrazowy, tę formę ochrony przyrody, rada gminy. Kiedyś uchwalał wojewoda, w tej chwili rada gminy, po wcześniejszej konsultacji z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i jego tam opiniach, i uwagach, co oczywiście byłoby jak najbardziej potrzebne. I również jest tutaj taka przykładowa uchwała, która dotyczy miasta Człuchowa, ponieważ częścią tego kompleksu Lasku Luizy i tego obszaru chronionego krajobrazu jezior człuchowskich, tam uchwalono już 26 lat temu formę ochrony przyrody – użytek ekologiczny dla terenów, które są podmokłe. Więc to jest tylko taki przykład, jak taka uchwała wygląda.

Przewodniczący Antoni Szlanga – ja rozumiem, że to jest uzbrojenie nas, radnych do dyskusji...

- **Pani Monika Szczukowska** – tak, ale również mam taką propozycję, ponieważ Człuchów fantastycznie na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci zadbał o swój las miejski – Lasek Luizy, po prostu, żebyśmy zorganizowali sobie wizytę sąsiedzką z Urzędem Miasta w Człuchowie, żeby oni nam opowiedzieli, jak to zrealizowali w różnych etapach i co mają w planach, i jak to dla nich wygląda praktycznie.

Przewodniczący Antoni Szlanga – ja chcę przypomnieć państwu, że tak jak zostało to wcześniej powiedziane, w tej chwili ruch należy do burmistrza, bo tylko on może, powiedzmy, tutaj w tym zakresie zadziałać efektywnie. Dlatego zostawmy ten temat panu burmistrzowi. Osobiście uważam, że wszelkie działania tutaj, być może takie spotkanie z radnymi, czy też działaczami ekologicznymi, jeżeli chodzi o Człuchów, będzie potrzebne, ale to już zostawmy to inwencji pana burmistrza. Dziękuję państwu bardzo.

Czy państwo jeszcze jakieś inne sprawy chcieliby poruszyć? Ja mam jedną uwagę, bo obserwowałem z niepokojem to, co działo się w Polsce, w Puszczy Solskiej, w ostatnim czasie i tak sobie skojarzyłem, że nasz Lasek Miejski wprowadzie obszarowo nieporównywalny do Puszczy Solskiej, ale jednak stanowi też jakieś zagrożenie. I tak sobie wyobrażałem, jakby tam został zaproszony ogień i mamy właściwie w samym prawie centrum osiedle mieszkaniowe, siedziby ludzkie i jakby się tam coś zapaliło, nie daj Bóg, no to byłaby makabra. Tym bardziej, że opanowanie takiego ognia w starodrzewie, takim jak jest tutaj nasz Lasek Miejski i właściwie no nie ma takiej tej typowej gospodarki leśnej, czyli jakieś przycinki, znaczy umożliwiające poruszanie się straży pożarnej i tak dalej. Mam pytanie do pana Jarka Rekowskiego, bo mamy operat, jeżeli chodzi o opiekę nad naszym tym drzewostanem w Lasku Miejskim, czy również jakieś, że tak powiem, działania, czy projekty, czy też, jeżeli chodzi o ochronę pożarową, są w tym zakresie podjęte? Bardzo proszę, panie dyrektorze.

- **Dyrektor Jarosław Rekowski** – jeżeli chodzi o operat leśny, to te elementy winne być uwzględnione. Powiem szczerze, teraz nie pamiętam dokładnie, w jakiej treści jest to określone w tym, który obowiązuje. Natomiast niewątpliwie musi być to ujęte w najbliższym planie, ponieważ lada chwila będziemy szykowali się do nowego okresu planu leśnego, także te sprawy pożarowe, dróg transportowych, alejek, czy jest konieczność odtwarzania, czy nie ma, ponieważ, jak mówię, nasze opracowanie nie stanowi lasku miejskiego jako lasek rekreacyjny, a takowym w zasadzie mieszkańcy go traktują, ze względu na to, że tutaj nie dokonujemy bezpośrednio wycinek wynikających z okresu rębności danych drzew i odmładzania podszytu, czy tego drzewostanu. Tak że te działania musimy no zdecydowanie mocniej po prostu wypunktować w nowym okresie.

Przewodniczący Antoni Szlanga – jasne. No, w każdym razie sytuacja klimatyczna jest taka, jaka jest. Zwróćcie państwo uwagę, że już od wielu właściwie tygodni prawie chyba nie mamy żadnego deszczu na naszym terenie. Tak że sądzę, że jest to temat warty zastanowienia i jak to mówią „na zimne trzeba dmuchać”. Bardzo proszę, pani Monika.

- **Pani Monika Szczukowska** – ja mam pytanie do dyrektora Rekowskiego. Czy przeprowadziliście badanie poziomu wilgotności gleby w Lasku Miejskim, żeby stwierdzić, czy czasami nie należy ogłosić jakiegoś alarmu, zakazu wstępu, czy żeby zwrócić mieszkańcom uwagę na ten problem, by czasami nie zapróżali, nie palili ognia? Kto to powinien wykonać – miasto czy nadleśnictwo?
- **Dyrektor Jarosław Rekowski** – to znaczy Lasek Miejski jest własnością gminy miejskiej, natomiast regulacje i nadzór jest po stronie starostwa. I starostwo upoważniło Lasy Państwowe do tego, żeby sprawdzać sposób gospodarowania drzewostanem. Natomiast na tę chwilę nie badaliśmy stanu wilgotności podściółki.
- **Radny Zdzisław Januszewski** – może byłoby warto, regularnie, w okresach suszy...

- **Radna Marzenna Osowicka** – w gestii starostwa to leży, tak?
- **Dyrektor Jarosław Rekowski** – sądzę, że w gestii właściciela, bo właściciel powinien zarządzać w sposób prawidłowy, ale nie słyszałem, aby Lasy Państwowe, czy oddziały starostwa monitowały do którychkolwiek samorządów w tej materii, przynajmniej na razie.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję bardzo. Proszę państwa, czy jeszcze jakieś sprawy na dzisiejsze posiedzenie? Bardzo proszę, pan Kamil Kaczmarek.

- **Radny Kamil Kaczmarek** – dziękuję, panie przewodniczący. Rewitalizacja miasta Chojnice, szanowni państwo, przechodzi gdzieś tam nam bokiem, a to są duże fundusze, duże zadanie, duży program i kolejny raz nie bierze w nim udziału Zakład Gospodarki Mieszkaniowej. I to jest dla mnie wielkie zaskoczenie. Bo o ile wcześniej mieliśmy nawet udział Chojnickiego Centrum Kultury, to w tym momencie nieuwzględnienie w tych działaniach, w przeciwieństwie do wielu innych miast, gdzie zakłady komunalne aktywnie uczestniczą, wręcz nadają prym tego typu działaniom, ZGM-u, to jest pozbawienie istotnego gracza, szczególnie w tej Dzielnicy Dworcowej, udziału w realizacji tego ważnego zadania. No, szanowni państwo, ZGM jest posiadaczem większości tej tkanki mieszkaniowej w tych terenach zagrożonych różnego typu negatywnymi zjawiskami i nie rozumiem zupełnie, dlaczego nie jest uczestnikiem tego typu działań. Ten program został przygotowany przez osoby do tego powołane, natomiast odpowiedzialnym za to jest burmistrz. Dobrze, że jest wydział pana dyrektora Kamińskiego, ale to musi być potraktowane niezmiernie poważnie. Jeżeli mamy różne strategie rozwiązywania problemów społecznych, jeżeli mamy różnego rodzaju strategie aktywizacji osób wykluczonych z aktywności zawodowej, to te różne polityki powinniśmy koordynować. I tutaj uczestnictwo ZGM-u, a nawet spółdzielni, czy TBS-ów, powinno być jak najbardziej aktywne i sprzyjać temu, żeby nasza tutaj tkanka miejska była odtwarzana i była życzliwa mieszkańcom naszego miasta. I to są dla mnie działania zupełnie niezrozumiałe.

No i kolejny raz, nie chcę, żeby to stało się regułą, ale mam nadzieję, że jak szereg innych działań gdzieś tam z czasem spotkają się z pozytywną odpowiedzią. No, gdzie są wskaźniki, które chcemy osiągnąć? No tu powinniśmy sobie, mniej lub bardziej, konkretne cele stawiać i powinniśmy wskazać ten punkt oceny działań, które podejmujemy, wskazać cele, do jakich dążymy. I jeżeli pięknie na tabelach, mapkach, wykresach jesteśmy w stanie opisać deficyty społeczne, gospodarcze, techniczne, infrastrukturalne naszego miasta, to przeciwdziałając tego typu tendencjom i naprawiając to, co gdzieś tam się w międzyczasie popsło, powinniśmy konkretne procenty, wskaźniki, liczby w tym programie ująć. I tego mi brakuje. I komisja komunalna, komisja ochrony środowiska jest jak najbardziej miejscem, które takich rezultatów powinno oczekiwać. Ja uważam, że ten program powinien być o takie wskaźniki uzupełniony. Pan doktor, który koordynował pracę nad tym, powinien to uzupełnić. Pan dyrektor Kamiński, który jest wskazany jako ta osoba, która będzie odpowiedzialna za realizację, powinien tutaj współpracować we wskazaniu tych celów oczekiwanych, jakie zostaną osiągnięte. I tutaj powinniśmy być jak najbardziej surowi w domaganiu się tego, żeby ten program nie był tylko pięknie opisanym zamiarem, ale służył realizacji konkretnych zadań. I tutaj ja, jakby to nie było starannie i pracołonie napisane, nie widzę głównego celu, którym powinno być przekształcanie rzeczywistości w sposób taki, który rada uzna za właściwy. I tutaj tego dla mnie brakuje. Jeżeli ktoś chce tego bronić, to chętnie posłucham. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Antoni Szlanga – dziękuję bardzo. Czy ktoś z Państwa jeszcze chciałby zabrać głos? Nie ma. Jeżeli chodzi o ten temat rewitalizacji tego zdegradowanego obszaru, który został tutaj określony, to będzie jeszcze dyskusja na pewno na ten temat na sesji, gdzie będzie można zgłosić uwagi, konkretne uwagi dotyczące tego programu, który został zaproponowany. Jeżeli nie ma więcej spraw, dziękuję państwu bardzo za udział. Cieszę się, że opanowaliśmy ten temat ważny, temat Strugi Jarcewskiej, że zostały już położone, że tak powiem, podwaliny pod to,

żeby coś w tym zakresie zmienić. Będziemy obserwować, będziemy działać wspólnie w tym temacie. Dziękuję Państwu bardzo i życzę miłego tygodnia, bo to dzisiaj poniedziałek.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokołowała

Sylwia Szewe

**Przewodniczący Komisji
Ochrony Środowiska, Gospodarki
Komunalnej i Mieszkaniowej**

Antoni Szlanga